



4 BBPP Violències per CRAE en DSiR

Amb el suport de



Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

BBPP Programa d'intervenció per a la igualtat de gènere.

Centre	CRAE Casa Milà Adolescents nois de 12 a 18 anys		
Punt de partida	La manca de percepció de la gravetat de fer ús de la superioritat per qüestió de gènere.		
Qui l'ha impulsat	Equip educatiu	Qui l'ha impulsat	Equip educatiu
Objectius	- Limitar les conductes masclistes com a intervenció paral·lela al treball tutorial. - Conèixer dels drets, deures i valors de les persones. • Implicar a altres agents externs en la tasca		
Quins DSiR garanteix :	Dret a la igualtat Dret a la participació Dret a la privacitat Dret a l'autonomia personal i al reconeixement davant la llei Dret a la llibertat de pensament, opinió i expressió. Dret a l'educació i informació		

Persones destinatàries	Adolescents de 14 a 18 anys
Descripció de la bona pràctica	
Des d'una dimensió global i sociològica es parteix de la premissa que qualsevol adult que hagi crescut en la cultura actual no està exempt d'una certa tendència sexista i que el masclisme és estructural i que, per tant, totes les persones requereixen (en major o menor mesura) deconstruir part de la seva estructura de valors. Tot i que el col·lectiu d'educadors/es socials compta amb una tendència empàtica que se li suposa com a criteri professional, no està exempt d'aquesta pressió social de tendència masclista. En el centre hi ha un percentatge alt de nois provinents d'altres cultures, el fet que les persones hagin viscut en una cultura distinta, fa necessari afegir la perspectiva intercultural al discurs feminista. El treball conjunt i l'impuls dels i les professionals del CRAE juntament amb l'assessorament del Projecte Canviem-ho (Ajuntament de Barcelona) ha permès dissenyar i implementar un Programa específic d'intervenció per a la igualtat de gènere i els drets del col·lectiu LGTIQ en el CRAE Casa Milà. Aquest procés ha comptat amb l'acompanyament i suport del Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBcn). En l'apartat de la percepció sobre la igualtat de gènere, es poden identificar elements globals que requereixen un treball de major profunditat, sobretot en els següents aspectes: - Percepció de les relacions com a renúncies i sacrificis. - Percepció de la gelosia com un valor intrínsec a la parella. - Percepció de la parella com una possessió. - Percepció de la parella com un element indispensable per a la felicitat de cadascú. - Percepció de la parella en un context d'amor romàntic on els sentiments poden vèncer qualsevol dificultat. - Assenyalament de la víctima de violència com a part del problema.	

- Certa justificació del sexisme i la violència
- Certa justificació del control exercit vers la parella. Programa d'igualtat de gènere

S'estableix un protocol de treball d'aquesta temàtica en les diferents fases d'estada dels joves. Inicialment en la fase d'acollida es fa una recollida inicial d'informació i també una comunicació clara i assertiva dels objectius de tolerància zero vers les conductes masclistes o homòfobes. Durant l'estada es va treballant en diferents moments i formats amb el mateix objectiu de garantir una mirada tolerant i positiva.

A nivell intern en el CRAE ha estat un treball liderat pel delegat de victimització, el referent de gènere i la Direcció del centre. És socialitza, és construeix i és debat el contingut en les reunions d'equip específiques, el CRAE s'ha dotat d'una estructura organitzativa concreta que ha permès desenvolupar fàcilment el contingut del programa.

En relació a la intervenció educativa, existeix una reacció evident en els adolescents que s'obté a través de treballar de forma multifactorial l'aspecte del gènere i la tolerància i respecte vers tots els col·lectius. És per aquest motiu, que el programa engloba un abordatge integral en diverses eines organitzatives tant en relació a l'estada al centre de forma transversal, als i les professionals i a l'acció educativa, concretada en els següents elements:

FASE D'ACOLLIDA

Entrevista Inicial: La Direcció del CRAE i el tutor/a del nou ingrés fan referència al compromís del CRAE amb el treball per la igualtat de gènere i la tolerància amb tots els col·lectius.

Document associat: Normativa general del centre (NOVA ORG.2018\DOCS GENERALS CENTRE (MODELS)\NORMATIVA,INSTRUCCIONS,PROTOCOLS\NORMATIVA)

Recollida inicial d'informació: incloure en el procediment del document de Percepció i Autopercepció el passament de l'Enquesta Semiestructurada sobre Relacions Afectiu-Sexuals.

Document associat: Enquesta Semiestructurada sobre Relacions Afectiu-Sexuals (NOVA ORG. 2018\DOCS JOVES\RECURSOS EDUCATIUS\projecte CANVIEM-HO). Documents de Percepció i Autopercepció (NOVA ORG.2018\DOCS GENERALS CENTRE (MODELS)\MODELS INFORMES\NOUS DOCUMENTS PEI)

FASE D'ESTADA

Apartat psicosocial en ITSE's i PEI's: incloure la valoració sobre aspectes de construcció de gènere, rols de gènere i perspectiva sobre drets i deures del col·lectiu LGTBIQ

Documents associats: ITSE (NOVA ORG.2018\DOCS GENERALS CENTRE (MODELS)\MODELS INFORMES\ITSE). PEI (NOVA ORG.2018\DOCS GENERALS CENTRE (MODELS)\MODELS INFORMES\NOUS DOCUMENTS PEI).

Normativa específica: donar a conèixer la normativa específica. Abordar els casos en reunió d'equip per discernir si els fets són tributaris d'aplicar la normativa específica.

Document associat: Normativa violència de gènere crae casa Milà (NOVA ORG.2018\DOCS GENERALS CENTRE (MODELS)\NORMATIVA,INSTRUCIONS,PROTOCOLS\NORMATIVA\Normativa Violència de Gènere).

Assemblees amb temàtica de gènere: incloure en la planificació de les assemblees setmanals punts de l'ordre del dia que abordin aspectes relatius al masclisme, a les dates assenyalades en defensa dels drets dels col·lectius vulnerables i com a model d'intervenció grupal en aquest àmbit.

Tallers: incloure en la planificació del les programacions específiques (Nadal, Setmana Santa i Estiu) tallers relatius a la temàtica de gènere.

Intervenció contínua de l'equip educatiu i els/les tutors/es:

Divulgació del valors positius de la tolerància, respecte i igualtat.

Modelatge amb la pròpia actitud.

Intervenció preventiva a través de tutories.

Intervenció quan es produeixen actituds de caire masclista o intolerant.

Limitació estricta del llenguatge sexista o homòfob.

Priorització de casos a la Reunió d'Equip quan es consideri necessari.

Treballar derivacions al SAH Joves: tenir en compte la possibilitat de comptar amb l'acompanyament dels joves en el servei adequat.

En relació a l'Equip Educatiu

Formació: l'Equip Educatiu del CRAE Casa Milà ha de comptar amb una formació específica mínima que garanteixi el millor abordatge possible en matèria de gènere. A través del projecte Canviem-ho de l'Ajuntament de Barcelona i el CSSBCN.

Assessorament tècnic: També a través del projecte Canviem-ho es calendaritzen diferents sessions d'assessorament en el marc de la reunió d'equip.

Referent en matèria de gènere: Es manté la figura i la participació d'aquesta en les trobades de dinamització del programa Canviem-ho.

Tallers externalitzats: en períodes vacacionals, les temàtiques acorden i decideixen l'equip educatiu. Un mínim d'un taller anual dels diferents temes que es consideren fonamentals: feminisme, noves masculinitats i ús adequat de les xarxes socials.

Normativa / Àmbit de la vida quotidiana: la normativa regula els mateixos aspectes de deures dels nois vers la relacions humanes i està establerta segons drets i deures, i en la regulació de les relacions humanes es determina quina és l'actitud que s'espera dels nois, així com s'assenyalen les conductes no adequades. Aquestes conductes no adequades (insults, amenaces, etc.) són acompanyades amb una mesura educativa concreta que sempre incorpora la intervenció tutorial i alguna conseqüència al respecte. La normativa específica adreçada a erradicar la violència masclista segueix la mateixa estructura però és més punitiva. A efectes pràctics s'estableix que si hi ha una conducta no adequada vers una dona o persona del col·lectiu LGTBIQ la mesura educativa és més rigorosa. En aquesta normativa cal sempre establir una premissa i és que la conducta no adequada s'ha d'avaluar que sigui per motiu de gènere. Quan hi ha dubte, es debat a la reunió d'equip.

Tutories: Dins l'àmbit de la vida quotidiana, l'exemple més simple és quan un adolescent formula una verbalització de caire sexista o lesiu per algú del col·lectiu LGTBIQ. Quan això passa es duu a terme una intervenció educativa fent constar els drets i deures als que totes les persones ens hem d'adherir, s'estableix la mesura educativa associada) i es valora una reparació si es valora adequat. Finalment, es redacta la intervenció al seguiment de l'adolescent i es posa en avís al tutor/a perquè treballi aquest aspecte en les tutories corresponents.

Paral·lelament s'intervé mitjançant les tutories de forma regular en la exploració dels àmbit mencionats anteriorment i recollits en el procés d'acollida i estada.

Resultats:

Actualment hi ha sensibilització per part de l'equip. La sensibilització és percep en el fet de tenir present aquest aspecte de la mateixa manera que es tenen en compte altres com és el consum de drogues, la pràctica d'un sexe segur, la higiene personal o l'assistència als recursos formatius.

- El nombre de referències masclistes ha disminuït, s'ha augmentat el nivell de coneixements dels nois pel que fa als drets i deures de les persones en general. Quan s'ha treballat aquest aspecte a vegades els nois han criticat que reiteràvem molt en un mateix tema. Per tant, es reformula les intervencions orientades més al treball de la tolerància i el respecte en termes generals. I es crea una normativa específica per abordar aspectes de tipus masclista que no es toleren.

Dificultats i oportunitats en el seu desenvolupament.

La resistència interna en el propi equip és el debat ideològic i cultural en el si de l'equip educatiu. A mirada

externa en l'entorn social de l'adolescent amb tendència masclista generalitzada, com a l'escola, l'IES, als equips de futbol,... és repeteix patrons masclistes.

Valoració i seguiment

Del centre: Al llarg de l'any es calendaritzen sessions d'assessorament tècnic en matèria de gènere. En aquestes sessions és revisa i s'avalua eines i pràctiques educatives, és pacta tres a l'any assessorades pel projecte Camviem-ho.

De les persones destinatàries: Amb acompanyament educatiu i a vegades amb la necessitat de fer intervencions individuals, els nois accepten assistir als tallers que s'han proposat, així com a les assemblees vinculades a aquesta temàtica i la normativa, tot i que la participació és irregular. Hi ha nois que participen activament donant la seva opinió i d'altres que sembla que assisteixen com a un simple tràmit.

La resposta a les intervencions és generalment positiva, en el sentit que els mateixos nois admeten un aprenentatge.

Recomanacions per a la seva aplicació a d'altres centres

- Amb l'equip, fer una reflexió conjunta però partir de la individualitat en relació a com ens valorem a nosaltres mateixos. Quina visió es té de nosaltres mateixos sobre el grau de masclisme present en el nostre dia a dia i amb les nostres pròpies accions.
- Amb els adolescents, no treballar des d'una superioritat moral, sinó més aviat des d'un plantejament didàctic o instructiu: això aquí habitualment es fa així, i a banda d'aquesta manera els nois que provenen de tradicions familiars molt enfrontades amb el programa establert, que tinguin un espai en el que no se'ls jutja, sinó que se'ls convida a reflexionar i se'ls ensenya com transitar per la nova ciutadania amb la millor informació possible.
- El fet que les persones hagin viscut en una altra cultura, fa necessari afegir la perspectiva intercultural al discurs feminista. També cal tenir en compte limitacions comunicatives per qüestió d'idioma.

BBPP Les violències de gènere en les relacions de parella.

Centre	CA Talaia Adolescents noies de 12 a 18 anys		
Punt de partida	L'equip necessita elaborar una intervenció davant de les situacions de violència masclista en les relacions que les noies mantenen i que manifesten tenir .		
Qui l'ha impulsat	Equip tècnic i educatiu	Qui l'ha impulsat	Equip tècnic i educatiu
Objectius	• Acompanyar la noia en el seu propi procés vital • Repensar les relacions i les dinàmiques que s'estableixen en la vida quotidiana. • Donar resposta a una situació de violència. Apoderar a les adolescents.		
Quins DSiR garanteix :	Dret a la igualtat Dret a la participació Dret a la privacitat Dret a l'autonomia personal i al reconeixement davant la llei Dret a la llibertat de pensament, opinió i expressió. Dret a l'educació i informació		

Persones destinatàries	Adolescents 14 a 18 anys
Descripció de la bona pràctica	
En l'acollida de les adolescents al centre, de vegades l'adolescent manifesta que manté relacions de parella amb violència, i d'altres situacions que expliquen i no s'identifica la violència com a tal. En el transcurs de l'estada al centre poc a poc les adolescents es vinculen, al ritme de cada una, i de vegades expliquen més situacions personals i emocionals d'algunes situacions de violència -física, psicològica i/o violències invisibles- que fa que en ocasions, l'adolescent no es senti bé dintre de la mateixa relació. No obstant aquestes situacions, la noia acostuma a exposar estimar a la seva parella. Davant d'aquesta situació, la tutora o tutor, acompanya a la noia durant tot el procés personal que fa. En primer lloc, a través de l'escolta activa i amb cura, acompanya tots els sentiments confrontats que l'adolescent pot viure a cada moment. El professional, pot fer-li de mirall, i acompanyar a la noia i sempre tindrà cura de que no es senti jutjada ni menyspreada. Tota l'actuació professional es centra en el respecte cap a ella, la seva situació i les seves decisions. És molt important que l'adolescent sàpiga quin és el paper dels i les professionals, i els protocols que hi ha en el centre, per exemple, en cas d'un abús sexual el centre es veuria obligat a posar una denúncia, En aquest cas, s'acompanya a l'adolescent a fer tots els tràmits, donar-li suport emocional, i també orientació. En cas de que l'adolescent decideixi interposar una denúncia, el primer que fa el centre és parlar amb la direcció i aquesta es posa en contacte amb la Comissaria dels Mossos corresponent explicant la situació. D'aquesta manera, els Mossos faciliten una hora i un professional de referència, minimitzant l'impacte de la situació. Aquesta pràctica permet entendre moltes de les situacions que viuen les adolescents del centre en la seva vida quotidiana i construir els vincles de l'adolescent amb l'educador/a des de la confiança que no seran jutjades, sinó compreses i acompanyades. A partir d'aquí s'han pogut crear tallers i participar a activitats externes entorn a les violències de gènere.	
Dificultats i oportunitats en el seu desenvolupament	

Les resistències externes que a vegades es viu són les demandes de les famílies i les institucions, que no entenen el procés personal de la noia, i exigeixen una resposta ràpida de l'estat de l'adolescent. Aquest fet ha generat que per exemple la noia s'escapoleixi amb la parella, i acabi patint una situació molt més violenta i sense rebre cap acompanyament.

D'altra banda, en el que refereix a resistències que l'adolescent viu per la por a ser castigada, jutjada. Per exemple, la noia sap que la situació que està vivint no és adequada i té por de verbalitzar alguna situació per si té conseqüències negatives per a ella.

Valoració i seguiment

- Del centre: Aquest tipus d'intervencions s'avaluen cas a cas en reunions d'equip educatiu, equip tècnic i amb l'ajuda i supervisió de l'equip directiu.
- De les persones destinatàries: En la majoria de situacions les noies es troben en un ambient de suficientment confiança per poder exposar les situacions viscudes amb la parella i treballar-les amb el tutor/a. En bastants casos, aquesta relació de parella s'ha trencat i ha donat a l'inici d'un apoderament de la noia

Recomanacions per a la seva aplicació a d'altres centres

- Crear un clima de confiança i respecte cap a l'altre, no jutjant la seva vida ni les seves decisions.
- Ha de poder treballar conjuntament amb la família aquestes situacions, de manera que aquesta pugui donar un lloc a les emocions i decisions de la noia i pugin fer un bon acompanyament.